

Ava Reed

# Drowning Souls

*Tweede deel van de Whitestone Hospital-serie*



# 1

## *Sierra*

Zo voelt het dus om bang te zijn. Niet omdat mijzelf iets overkomt of omdat ik doodga, maar omdat anderen in gevaar zijn.

Ik dacht dat ik wist wat het was, angst, ik ben immers al mijn hele leven bang. De angst heeft me nooit verlaten. Ik was bang dat mijn studie te moeilijk zou zijn, dat ik zou falen, zeker in mijn werk, en dat ik nooit mijn plek zou vinden. Dat ik niet half was, maar ook niet heel. Dat ik niet goed genoeg was. Niet belangrijk genoeg. Niet waardevol genoeg.

Simpelweg niet genoeg.

Ik was bang dat ik mezelf zou verliezen voordat ik mezelf had gevonden.

Maar dit gevoel, dit is anders. Deze angst is meer dan een woord in mijn bestaan, meer dan een schaduw die me volgt, meer dan pijn in mijn buik of een lichte onrust vanbinnen. Deze angst perst mijn longen samen en vermaalt mijn ingewanden. Dit is een emotie en niet alleen maar een woord.

En terwijl die angst me opslokt, dringt er iets tot me door: dit kan niet echt zijn.

Wat is er net gebeurd? Hoe is dat gebeurd, en waarom? Laura en ik waren net klaar met werken, we hadden een prima humeur, het was leuk dat ze weer volledig aan de slag was. Dat het na dat gedoe met Nash en alles daarna weer goed met haar ging, dat er geen vervelende gevolgen waren en dat haar rib was genezen.

We slenterden in de richting van de lift, waar Ian een seconde eerder, toen wij net de hoek om sloegen, uit was gestapt. Tegelijk met ons wilden Nash, Mitch en een paar verpleegkundigen in de lift

stappen om een pas binnengebrachte patiënt zo snel mogelijk naar de OK te brengen. Ze waren nog niet helemaal binnen, de deuren waren niet eens dicht, toen een plotselinge explosie de lucht uit onze longen perste en onze wereld uit het lood sloeg.

En nu, een oogwenk later, weet ik niet welke kant ik op moet kijken, wat ik moet denken of wat ik het eerst moet doen.

Ian ligt bewusteloos en besmeurd op de vloer. Uit de luidspreker dreunen allerlei mededelingen, maar ik versta er verdomme geen woord van, omdat dat ding te veel kraakt en mijn gedachten te veel lawaai maken. Het is alsof mijn verstand op stand-by staat om dit te kunnen verdragen en te voorkomen dat ik in elkaar zak. Ik ben als verlamd, maar toch heb ik Laura al opzijgeduwd. Ik merk duidelijk dat ik mijn ene voet voor de andere zet. Dat ik beweeg. Steeds sneller.

Ik ren de chaos tegemoet, recht in de armen van die allesvernietigende angst, die ik in de verste hoeken van mijn binnenste kan horen lachen. En dat is gestoord, want juist ik was degene die daarnet rationeel genoeg was om Laura tegen te houden. Die niet wilde dat haar vriendin in een opwelling handelde, omdat we niet weten wat er precies is gebeurd en hoe gevaarlijk het is. Maar zodra ze de naam van Mitch noemde, en de namen van de anderen, begreep mijn verstand dat dit niet zomaar een ongeluk is. De namen vertelden me dat we meer te verliezen hebben dan gewoonlijk... en wat deze explosie voor ons kan betekenen.

De knal dreunt nog steeds na in mijn oren, ik hoest van al die rook die ik voortdurend inadem, en Laura heeft me intussen allang ingehaald.

Ik blijf vlak achter haar staan als ze naast Ian op haar knieën valt om hem te onderzoeken. Ik snap niet hoe ze dat voor elkaar krijgt, ik begrijp niet dat ze Ian het eerst helpt, hoewel dat logisch is, want we waren het eerst bij hem. Eerder dan bij Nash, wiens toestand me zwaar doet slikken als ik met licht samengeknepen en tranende ogen eindelijk naar de geopende lift kijk.

Ik hoest, ik druk een punt van mijn tuniek tegen mijn mond en neus, omdat de bijtende stank die opeens op me afkomt en die ik niet eens kan beschrijven, me te veel wordt.

Wat er net ook is gebeurd, de klap heeft de lift aan de binnenkant volledig verwoest. Bijna alle lampen zijn kapot, overal liggen scherven, de laatst overgebleven lamp flikkert wild en onregelmatig, vonken vliegen in het rond. En al die mensen die net nog in de lift stonden, liggen roerloos op de vloer of lijken te zijn verfrommeld.

Lisha, een verpleegkundige van de Spoedeisende Hulp, is half uit de lift geslingerd en haar lichaam verhindert dat de deuren dichtschuiven. Ze bewegen naar elkaar toe, duwen het lijf van Lisha zachtjes in elkaar en schuiven vanwege die weerstand weer uit elkaar. Steeds opnieuw, en ik kan niets doen, ik kan deze gekte alleen maar over me heen laten komen en hopen dat ik er zelf niet aan ten prooi val.

Al die rommel, al die scherven, al dat bloed en al die chaos. ‘O god,’ zeg ik hijgend, en daarna moet ik opnieuw hoesten.

Ik wil Lisha verzorgen, ik wil kijken hoe het met haar gaat, maar dan zie ik de vlammen, die van achter in de lift heel snel naar voren komen en voor steeds meer rook zorgen. En tijdens een brand als deze komen er ook nog eens gassen vrij.

‘Shit,’ vloek ik.

Laura komt meteen naast me staan. ‘Sierra, we mogen niet...’ begint ze, maar haar stem breekt zodra ze Nash ziet. En de vlammen. Instorten.

Toegeven aan de pijn.

Onze kalmte verliezen.

Ik weet zeker dat Laura een van die dingen wilde zeggen toen ze me hoorde vloeken, maar nu ze de omvang ziet, nu ze Nash ziet liggen - bewusteloos, links voorin, ingeklemd tussen het omgevallen verrijdbare bed en de wand van de lift - begrijpt ze het.

Waar is Mitch? Waarom zie ik hem nergens? Is hij misschien niet ingestapt? Shit, de rook wordt steeds dikker, mijn ogen beginnen heviger te tranen. Ik moet die lift in, maar eerst moet een van ons het vuur proberen te blussen.

Laura fluistert ‘Nash’ en balt haar vuisten. Ik weet dat ze niets liever wil dan naar hem toe gaan, maar de arts in haar wint. Ze knijpt haar ogen één, twee tellen dicht en zegt op besliste toon tegen mij wat ik al weet: ‘We kunnen er zo niet snel genoeg bij komen, we

moeten eerst de brand blussen. Ga dekens halen. Aan de CO<sub>2</sub>-blusser hebben we niks, we weten niet hoe die werkt en beschadigen er in het ergste geval onze luchtwegen mee, zeker in die lift. Achter in de gang hangt een poederblusser, maar dat poeder geeft een enorme rommel en kan in de wonden terechtkomen. Ik heb Ian zo goed als het gaat behandeld.’ Ze flapt alles eruit, al haar kennis en al haar gedachten, en hoewel niks daarvan nieuw voor me is, onderbreek ik haar niet. Laura doet dit ongetwijfeld om zich beter te kunnen concentreren. Daarom knik ik alleen maar, terwijl ondertussen de eerste hulpstroepen arriveren. ‘Als jij spullen haalt om te blussen, probeer ik bij Lisha te komen en al die rotzooi opzij te schuiven die in de weg ligt. Eerder kunnen we de anderen toch niet bereiken,’ gaat Laura verder.

Ik maak de fout om nog eens aandachtiger naar de lift te kijken... Deze keer herken ik Mitch. Een vage omtrek, meer niet, maar ik weet zeker dat hij het is. Hij ligt daarbinnen. Een deel van me weet dat, dat is logisch, dat is duidelijk, maar een ander deel, dat de hoop koesterde dat het niet zo was, stort nu in.

Neel! Ik...

‘Sierra!’ zegt Laura nadrukkelijk, en dat houdt me tegen. Ik merkte niet eens dat ik me bewoog. Dat ik tegen haar in wilde gaan en dat ik dat ‘nee’ niet alleen dacht, maar ook hardop uitschreeuwde. En ik sta nog steeds te schreeuwen. Zonder geluid. Omdat ik geen lucht krijg en opnieuw moet hoesten.

‘We moeten de brand blussen,’ zegt ze weer, en ik ren weg. Weer ren ik weg voor de angst, maar deze keer voel ik me niet verlamd. Mijn getreuzel heeft niet lang geduurd, maar het heeft ons waardevolle seconden gekost. Het heeft onze vrienden en vriendin waardevolle seconden gekost...

Zo snel als ik kan, pak ik op de SEH een EHBO-kist en een blusdeken.

Het alarm is inmiddels achtergrondgeluid geworden, de gang verandert in een mierenhoop. Mensen krioelen in het rond, steeds meer personeel komt hiernaartoe. Collega’s roepen van alles door elkaar, ze rennen de trappen af, naar ons toe, en ze bieden hulp of regelen van alles op de SEH. Om, indien nodig, te evacueren.

Als ik terug ben bij de lift wordt Ian net voorzichtig op een brandcard gelegd en aangesloten op een hartmonitor. Zuurstof krijgt hij dadelijk, zodra hij buiten de gevarezone is. Tussen de tientallen verpleegkundigen en artsen herken ik dokter O'Leary en Grant. Hoestend en vloekend helpt Grant om Lisha te stabiliseren. Laura en ik kunnen eindelijk de lift in. De geopende deuren zijn vastgezet, en met de deken kunnen we het vuur blussen. De vlammen vreten zich nu al een weg door het brandbare materiaal om ons heen. Zelfs door de kleren van Mitch. Dat idee ban ik meteen met kracht uit mijn hoofd, zodat het me niet kan verlammen.

De rook wordt niet minder, het zicht wordt niet beter, maar dat maakt niet uit. Ik ga door, zwetend en met een zere keel, totdat ik geen enkele vlam meer zie, zelfs geen vonkje. Totdat we alles hebben geblust.

Het vuur is gedoofd en daarmee is de potentieel grootste bron van gevaar onschadelijk gemaakt. Nu ademen we misschien alleen nog giftige gassen in. Ik had een masker moeten hebben, dat hadden we allemaal moeten hebben, want aan alleen een vochtige lap stof heb je niks. Jezelf beschermen, dat hoort altijd op nummer één te staan. Zo is het ons geleerd. Maar daar houd ik me nu niet aan. Ik loop niet weg om een masker te halen, dat kan ik niet, hoe nalatig of ondoordacht dat misschien ook is.

Ik smijt de blusdeken hijgend in een hoek neer en hoest bijna de longen uit mijn lijf. Laura zit al bij Nash, ze probeert hem te bevrijden en probeert met hem te praten, en ik zie dat haar verstand haar hart de baas tracht te blijven.

Dat begrijp ik. Want voor de eerste keer voel ik het. Hoe het is om innerlijk te worden verscheurd. Alles in me wil naar Mitch. De patiënt ligt midden in de lift, half bedolven onder het onderstel van het bed, in een plas bloed. Daarnaast ligt George, die vandaag een halve dienst met ons heeft gedraaid en ons onvermoeibaar heeft geholpen. Laura en ik hebben niet vaak met hem samengewerkt, hij zat als verpleegkundige altijd op de SEH en onze diensten vielen zelden samen met die van hem. Hij was nogal stil, soms mompelde hij wat, maar hij was nooit onvriendelijk en deed zijn werk uitstekend. Ik ken hem. Hij is een collega van me. Shit...

Ik zweet, ik heb het ijskoud, ik kan elk moment mijn verstand verliezen. Het voelt alsof we hier al een eeuwigheid bezig zijn. Alsof we in slow motion bewegen, terwijl alles om ons heen instort en uit elkaar valt. Maar er zijn maar een paar minuten verstreken. Seconden.

Letterlijk een oogwenk.

‘Ik ben zo snel als ik kon gekomen,’ hoor ik iemand naast me zeggen, en ik hoef me niet eens om te draaien om te weten dat het Zeenah is. Het is onmiskenbaar haar heldere, geruststellende stem. Bovendien is ze de enige van ons die niet luidkeels vloekt als alles in het honderd loopt.

‘Zorg jij voor George en haal iemand voor de patiënt.’ Ik hoop maar dat ik niet al te kortaf of arrogant klink, want Zeenah is verdomd goed in haar werk en weet wat ze moet doen. Maar ik kan Mitch niet aan haar overlaten. Ik moet naar hem toe en het kan me niet schelen wat dat over mij zegt. Over mij als mens. Als arts.

Dat doet er niet toe.

Ik struikel over een metalen buis en ga onderuit, maar ook dat doet er niet toe. Op mijn knieën kruip ik naar Mitch, en ik ga in al die viezigheid naast hem op diezelfde knieën zitten. Ik slik moeizaam als mijn hand opeens op eigen houtje beweegt, links van hem, naar de keel van de patiënt die ze naar de OK hadden willen brengen om zijn leven te redden. Vanwege hem zijn ze in de lift gestapt.

Geen polsslag.

Maar dat is niet het enige. Zijn ogen zijn open, zijn halve gezicht is aan flarden gereten en zijn lijf ligt deels verscholen onder het bed. Zijn toestand was al kritiek toen hij werd binnengebracht, maar nu?

Hij had geen schijn van kans.

‘Hij is dood,’ zeg ik. Ik weet dat Zeenah me heeft gehoord, want ik hoor haar ‘Oké’ zeggen en zie vanuit mijn ooghoek dat ze professioneel en rustig verdergaat met George onderzoeken op letsel.

Ik richt mijn aandacht weer volledig op Mitch. Ik hoest een laatste keer en wrijf in mijn ogen. Meteen besef ik dat ik dat niet had moeten doen, want het duurt even voordat het waas is verdwenen en ik Mitch kan onderzoeken. De lift, de stank, de bedompte lucht, al die chaos, dat flakkerende, verblindende licht; daardoor voelt de

lift als een kooi. Als de muil van een monster dat ons allemaal dreigt op te slokken.

Mijn hart klopt razendsnel als ik zijn pols voel en kijk of hij nog ademt. Opeens houd ik zelf mijn adem in. Dat gaat vanzelf.

En als ik eindelijk zijn zwakke ademhaling bespeur, zijn hartslag, als ik zijn borstkas op en neer zie gaan, kan ik een opgeluchte zucht niet onderdrukken. Bijna val ik van pure opluchting over hem heen. Het liefst had ik nu mijn armen om Mitch heen geslagen en hem van alles toegeschreeuwd.

Hij ademt.

Zijn hart klopt.

Ik vind Mitch niet eens echt aardig. Hij is soms nog zo'n kleuter. Hij haalt het bloed onder mijn nagels vandaan en drijft me tot waanzin.

Maar als hij nu doodgaat, en het maakt niet uit hoe of waarom, dan haal ik zijn ziel terug, waar die ook is. Dat zweer ik. En dan breng ik hem opnieuw om. Omdat hij me dit aandoet, omdat hij me bijna in mijn broek laat schijten van angst.

Ik haal hem terug... Dat besluit geeft me nieuwe kracht, daardoor kan ik me weer concentreren, en dat heb ik nodig om het vol te kunnen houden.

Mitch' ogen zijn dicht, hij is buiten bewustzijn. Zonder al dat roet, het bloed en de schrammen had ik nog kunnen denken dat hij rustig ligt te slapen.

Om hem te kunnen onderzoeken, moet ik ruimte maken, en terwijl ik dat doe, voel ik dat mijn broek ter hoogte van mijn knieën vochtig wordt. De stof zuigt zich ongetwijfeld vol met bloed en viezigheid. Ik voel ook dat scherven en splinters pijnlijk in mijn benen drukken.

Dat is nu niet belangrijk. Niets doet er verder toe.

'Ik heb hulp nodig! Een brancard, een veneuze katheter...' Ik som alles op wat ik nodig heb, ik draai me om en brul uit volle borst om over de herrie heen te komen, maar ik heb geen idee of iemand me heeft gehoord.

Lisha is al weggevoerd voor verdere behandeling en daarom kunnen Laura, Grant en een andere arts nu langs het omgevallen bed



lopen, dat ding overeind trekken en het eindelijk de lift uit dragen. Het is hierbinnen veel te krap en te benauwd voor zoveel mensen. Daarna tillen ze Nash ook zo snel mogelijk de lift uit. Hoogstwaarschijnlijk brengen ze hem meteen naar de OK en wordt er minstens een CT gemaakt om een beeld te krijgen van zijn letsel. Later kunnen ze, als er meer nodig is om een diagnose te stellen, nog een MRI maken.

Opeens begint het mobiele hartbewakingsapparaat waarop George is aangesloten te piepen. Meteen ontstaat er hectiek, maar er wordt met vaardige bewegingen gereageerd. We pakken de defibrillator, die zijn hartritmestoornissen moet verhelpen. ‘Los!’ roept Zeenah, en ik kijk recht voor me uit, want tot mijn schaamte kan ik het niet langer aanzien. We behandelen de hele dag mensen, maar die kennen we niet. Het is heel anders als het vrienden van je zijn. Dat maakt dezelfde handeling opeens compleet anders. Het is niet langer een kwestie van verstand, maar van gevoel. En dan doet het heel erg veel pijn.

Ik slik moeizaam, knipper een paar keer en ga verder met Mitch onderzoeken. De rook hierbinnen trekt sneller weg dan ik had gedacht en ik hoef niet meer zo vaak en niet meer zo hevig te hoesten. Steeds meer details dringen tot me door, maar ik zou willen dat het niet zo was. Want wat ik nu zie, laat mijn hart bijna een slag overslaan en ontlokt me een vloek. Mijn adem stokt. Een seconde, en dan nog een... en dan kan ik eindelijk reageren.

Mitch heeft zware brandwonden. Voordat ik de vlammen kon doven, sprongen ze al over naar zijn tuniek en slokten ze als een hongerige muil de stof op. En ze hielden niet op toen ze bij zijn huid aankwamen. Vuur kent geen medelijden. Het is een parasiet die niet snapt dat hij ook zichzelf schaadt door anderen te vernietigen. Dat hij ook zichzelf ombrengt. Net als kanker. Misschien is dat juist het doel. Vernietiging in plaats van leven.

Zelfs onder deze omstandigheden zie ik wat het vuur heeft gedaan met Mitch’ bovenlichaam, zijn linkerzij en zijn linkerbovenbeen. Ik had gehoopt dat de vlammen hem niet hadden kunnen bereiken, dat ik ze op tijd had kunnen blussen. Maar dat is me niet gelukt. Mitch zal me ongetwijfeld haten als hij ontdekt dat ik degene was

die het vuur niet op tijd kon blussen, dat ik te langzaam was.

Het liefst had ik het nu uitgeschreeuwd van woede en wanhoop, maar ik bijt op de binnenkant van mijn wang en ga verder. Ik probeer me uit alle macht te concentreren op mijn taak.

Ik kan zijn tuniek hier niet uittrekken, Mitch moet elders worden behandeld, op de OK, want die verrekte stof zit vastgekleefd aan zijn huid en is er op sommige plekken zelfs mee versmolten, vooral rond zijn heupen en zijn middel. Om te voorkomen dat ik toch hardop ga schreeuwen bijt ik op mijn lip. Net zo lang totdat ik bloed proef. Zijn bovenbeen is er net zo erg aan toe, zijn arm ook. Ik kan zo snel niet zien hoeveel huid er nog meer is verbrand, maar als ik een schatting moet maken, zou ik zeggen achttien tot twintig procent. Zo'n groot deel van zijn lichaam is verbrand.

Het kan meer zijn, maar ook minder. Ik ben geen deskundige op het gebied van brandwonden, maar ik weet wel dat ze in graden worden ingedeeld. Hoe hoger de graad, des te erger. De huid van zijn linkerzij, tussen been en borst, is rood, maar ik zie geen witte vlekken. Dat is gunstig. Misschien heeft Mitch geluk gehad en is het daar een oppervlakkige tweedegraadsverbranding. De rest van zijn bovenlijf is een ander verhaal. Op zijn borst, bovenbuik, schouder en bovenarm is zijn huid dieprood en zie ik witte plekjes en tientallen blaren. Zijn huid is licht van kleur, droog, en, als ik nog eens goed kijk, eerder hard dan zacht. Verdomme. De lederhuid is aangetast. Dit zou zelfs derdegraads kunnen zijn, maar ik heb er te weinig verstand van om dat met zekerheid te kunnen zeggen en in dat flakkerende licht hier is het niet goed te zien. De precieze graad van verbranding is trouwens pas intraoperatief vast te stellen.

Ik vloek opnieuw omdat diepere huidlagen, zenuwen en bloedvaten mogelijk zijn aangetast en ik niet goed weet wat ik verder nog kan doen.

Mijn vingers trillen, ik knijp mijn ogen samen en dwing mezelf om met mijn gedachten in het hier en nu te blijven, om de bezorgdheid niet te laten winnen.

Mitch moet warm worden gehouden. Dat klinkt tegenstrijdig, maar door verbranding koelt het lichaam snel af. Hij moet ook zuurstof hebben, en de oppervlakkige brandwonden moeten worden

gekoeld om nabranden te voorkomen. Hij moet zo snel mogelijk nauwkeurig onderzocht worden om botbreuken, inwendige bloedingen en ander letsel uit te sluiten.

Ik zit waarschijnlijk nog niet eens twee minuten naast hem, maar het voelt als veel langer. Twee minuten kunnen een eeuwigheid zijn als je geen idee hebt hoe het verdergaat. Hoe het affloopt...

Ik word duizelig als ik achter me kijk en zie dat de weg naar buiten volledig vrij is. Nash, Lisha en Ian zijn behandeld en overgebracht naar een bed of naar de OK, maar hoe het met George is weet ik niet. Twee verpleegkundigen komen eindelijk naar me toe om me te helpen. Om Mitch te helpen. Als de omstandigheden anders waren geweest, had ik het lullig van mezelf gevonden dat ik niet eens weet hoe ze heten.

God, waren de omstandigheden maar anders...

‘Voorzichtig, hij heeft zware brandwonden. Waarschuw Brandwondenchirurgie dat ze klaar moeten staan,’ begin ik, ‘en breng de brancard zo schoon mogelijk naar binnen.’ Ik doe snel verslag, som op wat we verder nog nodig hebben, alles wat me invalt, en ze knikken, ze luisteren aandachtig, waarna ze mij aan mijn armen optillen en aan de slag gaan.

En eindelijk halen we Mitch hier weg.